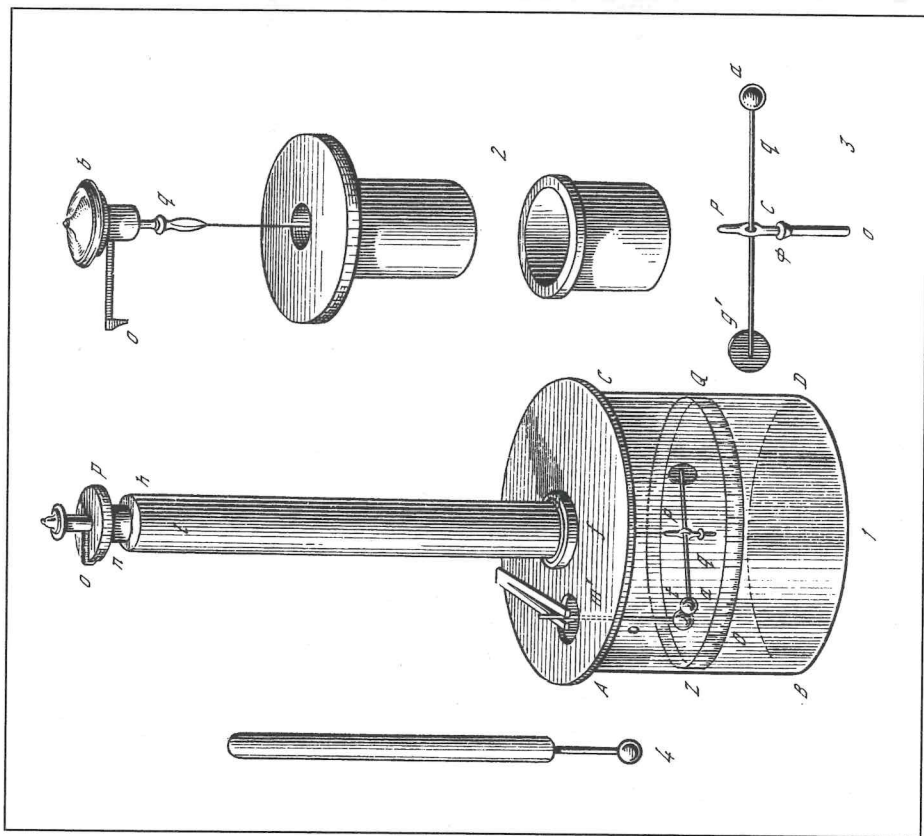

2.1. Elektrostatické a magnetostatické jevy

Obr. 2.23. Torzní váha, na níž byl proměřován tzv. Coulombův zákon.

Pokusy s elektrinou se ovšem zabývalo mnoho fyziků, ale též laiků. Ve zdrcující většině se jednalo o demonstraci známých jevů, které nepřinášely nové poznatky a někdy sloužili jen pro pobavení společnosti. V literatuře z té doby se však setkáváme občas i s poznámkami, které jdou za rámec

Život Luigi Galvaniho

pouhých reprodukcí a naznačují hlubší souvislosti. Zpravidla však zůstaly nevyužity a byly zapomenuty a pak až za několik desítek let znovu objeveny a rozvinuty. Tak například existuje dopis sekretáře Švédské akademie věd, Vilhelma Margentina, v němž poukazuje na souvislost mezi elektrickými výboji získanými v laboratoři, severní září a působením na magnetku. Za objevitele vztahu mezi elektrinou a magnetismem je však od r. 1820 považován Hans Christian Oersted - pojednáme o něm v následující kapitole.

Za zmínku snad ještě stojí, že v té době, když poznatky o elektrině byly v samých počátcích, již vyšlo první obsáhlé dílo o *dějínách statické elektřiny*. Knihu napsal Joseph Priestley (1733 - 1804), vyšla v roce 1767 a měla 736 stránek.

2.2. Stejnoseměrné proudy

V další etapě vývoje poznatků o elektrině a magnetismu vystupuje na scénu stejnosměrný proud. Tato etapa je spojena se jmény Itaiů Luigiho Galvaniho a Alessandra Volty.

Život Luigi Galvaniho

LUIGI GALVANI (1737 - 1798) byl italský lékař. Narodil se a celý svůj život prožil v Boloni. Studoval teologii na boloňské univerzitě, jež je jedna z nejstarších univerzit v Evropě. Později přešel na medicínu. Byl úspěšným lékařem a od r. 1762 působil na této univerzitě jako profesor lékařství (anatomie a později též gynekologie). Severní Itálii obsadila r. 1796 Napoleonova vojska. Pro svůj nesouhlas s francouzskou okupací a odmítnutí přisáhat na novou ústavu byl Galvani zbaven profesury a byl vyhnán z univerzity. Později, s přihlédnutím k jeho vědeckým zásluhám (r. 1799), mu bylo dovoleno opět působit na univerzitě, ale bylo již pozdě, 4. prosince 1798 Galvani zemřel, v úplné bídě, ve věku 61 let.